

СТУДЕНТИ ГОЛОДУЮТЬ БІЛЯ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Київ (УПА, Рухінформ-центр). — Згідно з рішенням Української Студентської Спілки, 260 студентів з різних областей України прибули до Києва для участі в ланцюговій голодівці протесту проти підписання нового союзного договору. Голодівка розпочалась 2-го жовтня.

На площі перед будинком Верховної Ради 2-го жовтня з'явилися містечка з 50 наметів, у яких стоять розкладні ліжка для голодуючих. Біля наметів постійно стоять люди, намагаючись привернути увагу парламенту до голодуючих студентів, які вимагають розпуску парламенту та КПУ, надання декларації про державний суверенітет України, реального змісту, проходження військової служби на території своєї республіки, виведення московських військ з України і протестують проти підписання нового союзного договору.

Перша доба голодівки минула спокійно. В середу вранці, 3-го жовтня, голо-

дуючих відвідав начальник Управління внутрішніх справ генерал-майор Недригайло, аби з'ясувати ситуацію. Тим часом активісти неформальних організацій закликали громадян пікетувати будинок Держтелерадіо за те, що голодуючі студентів ігнорують. В суботу, 6-го жовтня, в приміщенні Київського університету відбудеться координуюча нарада з метою розроблення детального плану ланцюгової голодівки.

В середу, 3-го жовтня, після полудня ситуація біля Верховної Ради дещо змінилася, ланцюг воїнів особливого призначення, що блокував вулицю Кривої, знято. Залишилися заблокованими лише підходи до будинку Верховної Ради. Парк біля будинку Верховної Ради став місцем «відпочинку» міліції та молодих людей у цивільному з типовою армійською стрижкою. Біля Музею Українського Мистецтва все ще стоїть загін міліції особливого призначення (СОМОН).

Створилося інформаційне агентство

Київ. — Тут у вересні створилося Українське Незалежне Інформаційне Агентство «Республіка» (скорочено УНІАР).

Це перша в Україні інформаційна структура, незалежна від жодних політичних партій чи організацій. Вона виникла у зв'язку з необхідністю позапартійного об'єктивного інформування української і світової громадськості про події і процеси в Україні, особливо за умов, коли на український

інформаційний ринок починають розповсюджувати свою контроль, незалежні інформаційні служби Росії.

Українське Незалежне Інформаційне Агентство «Республіка» гостро потребує ком'ютерів, в тому числі портативних, факс-машин і копіювальних машин.

Інформацію про події в Україні можна отримати, зателефонувавши на такі телефони: у Києві — 2900 441, у Москві — 3952827.

В УКРАЇНУ ПОЙДЕ 300 КОМП'ЮТЕРНИХ СИСТЕМ

Ньюарк, Н. Дж. (НФДУ). — Ярослав Шепелявець (Джап Шеп, пастор Євангелістської-Люттеранської Церкви Америки, повідомив Народний Фонд Допомоги Україні (НФДУ), що харитативна організація «Думки про Віру» отримала гроші від свого найбільшого жертводателя, Марвина Швана, на купно 300 комп'ютерних систем для українських шкіл в Україні. Ці гроші будуть переслані НФДУ, якщо НФДУ придбає дорівняльні фонди (420,000 дол. на закуп ще 300 таких систем).

Це вже другий раз організація «Думки про Віру» дарує гроші на комп'ютерні системи для шкіл України. Цього року НФДУ через одну із своїх віток, Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля (ФДДЧ), зобов'язався переслати 200 комп'ютерних систем в Україну. Гроші на ці системи дарувало подружжя Коць (100 систем) і «Думки про Віру» (100 систем). Із цих 200 систем уже 60 є в українських школах. До кінця жовтня слідуючих 70 систем будуть перевезені до Києва, а решта 70 будуть доставлені до кінця року. За розподіл цих систем відповідає комітет у Києві, який складається з представників організацій Руху, Товариства Української Мови, НФДУ та одного представника міністерства освіти України.

Пастор Я. Шепелявець є щирою відомий в Україні. Його виступ на Соборі Української Автокефальної Православної Церкви, який відбувся цього літа в Києві, був сердечним прийнятий, про що свідчили довгі та емоційні овації. Найбільше пастор Шеп є знайомий із того, що він доставляє Біблії в Україну. Він заявив, що організація «Думки про Віру» безкоштовно доставлятиме Біблії усім, хто їх бажає: православним, католикам і євангелістам. Біблії — це ті, які собі бажає дана конфесія. На Соборі УАПЦ пастор Шепелявець роздав тисячі Біблій перекладу проф. Огієнка. Із великою вдячністю, перед усіма учасниками приймали ці Біблії єпископи, священники та вірні. За останні чотири місяці пастор Шепелявець доставив 60,000 Біблій. На З'їзд «Українська Молодь Христові», що недавно відбувся у Львові, пастор Шепелявець привіз додаткових 40,000 Біблій. Товариство Української Мови отримало 25,000 дитячих Біблій. У жовтні пастор Шепелявець привезе 100,000 Біблій в Україну, з них 50,000 — це Біблії для дітей.

НФДУ через ФДДЧ передало біля 16 мільйонів медичної допомоги. Завдяки подружжю Коць та організації «Думки про Віру» 200 комп'ютерних систем робитимуть українські школи у найбільш зрусіфікованих районах України більш престижними і перспективними.

О. Мазурик виставляє ікони у Львові

Львів (Кость Чавага). — Відомий в діаспорі видатний майстер сучасної української ікони Омелян Мазурик почав щиро ділитися своїм талантом з Україною. До Львова він прибув з двома прикладами: на відкриття виставки його образів в Музеї Історії Релігії та для читання лекцій в Інституті Прикладного та Декоративного Мистецтва.

Виставка О. Мазурика порівняно невелика й нараховує близько 30 картин, проте вона викликала надзвичайно велике зацікавлення серед громадськості Львова. Дотепер лише поодинокі мистці, що мали змогу побувати на Заході, могли бачити в оригіналі твори відомого українського майстра, що живе у Франції. Решта знала ікони Мазурика хіба з репродукцій. Нинішнє духовне відродження краю спричинило широкі хвилі будівництва нових християнських храмів. На жаль, навіть найбільш зрілі тутешні мистці не мають потрібного досвіду церковного будівництва. Тим часом численні громади парафій активно збирають грошові пожертви й поспішають зі спорудженням власних нових святинь. Музей Історії Релігії, що зацікавився й організував виставку ікон О. Мазурика, це практично нова установа, що з приходом молодого енергійного директора Володимира Гаюка капітально перебудовується з колишнього Музею Історії Релігії та Атеїзму, який в минулому виконував роль пропагандистського інструменту у навізуванні народів атеїстичних поглядів. Тепер же тут, у стінах колишнього комплексу костелу Домініканів, відвідувачі мають змогу зачепити правдиві відомості про існуючі в світі релігії. Дирекція музею налагодила (Закінчення на стор. 3)

приводу ціна квитка є 50 дол., але вона включає жетон на 25 дол., а вступ для сеньйорів і студентів 25 дол.) в тому на 5 дол. жетонів. Голова щорічного Комітету І. Рожанковська-Коваль пояснив, що як і минулого року, заплановано цілий ряд вистав, у тому жити на подорожі до різних країн, картини мистця Любослава Гуцалока, квиток на цілий сезон концерту із серії «Музика в Інституті», спеціальна проєктована меблі, та з.т.з. «де-рево щастя», на якому буде (Закінчення на стор. 3)

УКРАЇНСЬКИЙ ФЕСТИВАЛЬ В НЬО ЙОРКУ

Нью-Йорк. — Одинадцять з черги Український фестиваль відбувається тут на протязі трьох днів, а головне, в суботу й неділю, 6-го і 7-го жовтня на осьмій вулиці (Сан Маркс плес) між Першою і Другою авеню. У мистецькій програмі фестивалю виступатимуть численні танцювальні і вокальні одиниці та ансамблі. Вулиця буде заставлена численними булками з мистецькими виставками, виставками, українськими харчами, вишивками та іншими атракціями. Дохід з фестивалю призначений для праці Спілки Української Молоді, неприбуткової організації, яка звернула тепер свій зір на Україну, щоб допомогти нашим братам і сестрам здобути свою незалежну державу. Інформацію про фестиваль помістити газета «Дейлі Нью», прикривши її двома фотографіями.

Дорадник М. Горбачова перебуває в Іраку

Москва. — Акредитовані в Москві західні кореспонденти інформують, що президент СРСР Михайл Горбачов правдоподібно вирішив також включитися у дипломатичні заходи для знайдення альтернативної розв'язки питання конфлікту на Близькому Сході і в районі Перської затоки. В середу, 3-го жовтня, Горбачов вислав до Іраку, і можливо до інших близькохідних країн, свого головного дорадника і знавця тамошніх відносин Євгенія М. Прімакова, члена Президентської ради, завданням якого є переконати іракського президента Саддама Хусейна про неконечність введення його війська з окупованого Кувейту, якщо він хоче оминати конфронтації не тільки із З'єднаними Штатами Америки, але також з Советським Союзом й іншими країнами світу.

На сесії Генеральної асамблеї Організації Об'єднаних Націй міністер закордонних справ СРСР Едуард А. Шеварднадзе дав дозвіл, що СРСР введе до Савдійської Аравії своє військо і воєнні кораблі у Перську затоку, якщо Рада Безпеки ООН санкціонує воєнні дії проти Іраку. З такими мабуть напруженими поїздами до Багдаду Є. Прімаков, який колись працював довший час журналістом в країнах Близького Сходу і докладно познайомлений з відносинами в арабських країнах.

По дорозі до Багдаду Прімаков зустрівся в Йорданії, де мав зустріч з Йорданським королем Хусейном. Поїздка високого керівника Президентської ради СРСР вказує на те, що М. Горбачов хоче знайти формулу для замирення, звільнення Кувейту і зняття економічної блокади з Іраку без воєнних дій, — кажуть західні політичні аналітики. Очевидно, СРСР має в цьому свій інтерес. Не треба забувати, що Советський Союз був головним поставальником зброї і амуніції та іншого військового матеріалу для Іраку на протязі років. За це він отримував не тільки нафту по знижній ціні, але також інші продукти та більшові позички від режиму Іраку. Перед своїм від'їздом Прімаков дав інтерв'ю кореспондентам советських газет, у якому підкреслив, що зустріч на вершині між президентами М. Горбачовим і Джорджем Бушем в Гельсінкх відкриває нові шляхи не тільки для співпраці між СРСР і ЗСА, але й для спільної дипломатичної офензив там, де цього хочеться потрібно. В Аммані Прімаков зустрівся з представниками керівництва Палестинської Визвольної Організації. З іншими лідерами арабських країн він має в плані говорити про розв'язку палестинського питання і зайнятися евакуацією советських громадян (понад 5,000 осіб) з Іраку і Йорданії. Він привіз особистого листа від М. Горбачова для короля Йорданії Хусейна. Хоч зміст листа не був опублікований, Хусейн, як кажуть спостерігачі, був дуже задоволений його змістом. Окремий лист Прімаков передасть диктаторові Іраку С. Хусейнові.

Сенат схвалив політику президента Дж. Буша

Вашінгтон. — У вівторок увечері, 2-го жовтня, Сенат 96 голосами проти трьох схвалив рішення президента Джорджа Буша післати американське військо до Савдійської Аравії. У понеділок аналогічну резолюцію 380 голосами проти 29 прийняла Палата Репрезентантів.

Законодавчі обоє палат відзначили, що вони залишають за собою право на самостійну думку на випадок, якщо Президент дасть наказ про початок бойових дій.

Однак, пише кореспондент газети «Вашінгтон Пост» Волтер Пінкун, резолюції Конгресу дуже важливі, бо вони забезпечують Президенту необхідну йому політичну підтримку.

В. Пінкун підкреслює, що під час дебатів сенатор-демократ зі стейту Вашингтон Брок Адамс заявив, що прийнята резолюція не уповноважує Президента оголошувати війну. З другого боку, в самому тексті прийня-

тих документів така імовірність навіть не передбачається. Б. Адамс і його однодумці підкреслювали, що вони не допустять прийняття нової «Тонкінської резолюції», яка в 1965 році послужила початком широкомасштабної участі Америки в індокитайському конфлікті.

В резолюції не згадано про стару суперечку між Конгресом і Білим Домом про те, чи має право Президент посылати військо в бій, не повідомивши про це Конгрес.

У п'ятницю, 19-го жовтня Конгрес йде на вакації. Багато коментаторів вважає, що президент Буш саме в цей час може зробити несподіванку. І сам Буш, і голова Об'єднаного комітету начальників штабів генерал-лейтенант Колин Повелл неодноразово підкреслювали, що не відкидають ні одного варіанту, в тому числі і застосування сили першими.

У СВІТІ

МІНІСТРИ ЗАКОРДОННИХ справ арабських країн на спільній зустрічі у Нью-Йорку вирішили підтримати домагання Кувейту про обговорення іракського нападу на ікню країну на щорічній сесії Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй. Арабські дипломати заявляють, що обговорення цієї справи на форумі Генеральної Асамблеї дасть їм можливість ствердити, що Рада Безпеки уживає подвійних норм у своєму підході до кризи у Перській затоці та такої ж ситуації на Близькому Сході, конкретно говорячи, на окупованих Ізраїлем територіях західного берега ріки Йордан і смуги Газі. Ім також йдеться про те, щоб здобути якнайбільше підтримки та посилити тиск на Ізраїль залишити ним окуповані території. Арабські дипломати твердять, що тоді коли Рада безпеки гостро та рішучо zareгувала у випадку Іраку, то коли йдеться про безперервну окупацію Ізраїлем територій, що їх палестинці вважають своїми, то Рада безпеки дивиться крізь пальці.

ЗБУНТОВАНИ ВІЙСЬКОВИКИ захопили філіппінську військову квартиру у південній місцевості Бутуан на острові Мінданао. Президент Коразон Акіно, яка вже перебула шість спроб перевороту свого уряду відколи стала на цей пост у лютому 1986 року, скликала надзвичайне засідання кабінету, щоб обговорити існуючу ситуацію. А шеф штабу філіппінських збройних сил ген. Ренато де Вілья дав наказ усім військовим базам в цій країні бути на поготові, однак відразу підкреслив, що все є під контролем та закликав зберігати спокій. Повстанці під проводом полковника Александра Нобле, яких президент Коразон Акіно назвала Мінданавським рухом незалежності, зайняли ще одну місцевість, Кагаян де Оро, на цьому ж острові.

ПРЕЗИДЕНТ ДЖ. БУШ ПРОГРАВ ПЕРШУ РУНДУ ЗА БЮДЖЕТ В КОНГРЕСІ

Вашінгтон. — Президент З'єднаних Штатів Америки Джордж Буш, не зважаючи на компромісове узгодження і святочне проголошення справи федерального бюджету, програв першу рунду в голосуванні і тепер бюджетні комісії Білого Дому і Палати Репрезентантів мусять поспішно працювати над новою формою бюджету, або схвалити спеціальну резолюцію на підставі якої Уряд мігби функціонувати. В іншому випадку Адміністрація Буша мусяла б поставити у стан замороження усі платіжні для федеральних робітників і припинити багато інших проектів.

Демократи, які контролюють обидві палати Конгресу, голосами 254 проти 179 відкинули узгоджену форму бюджету в Палаті Репрезентантів. Чимало демократичних конгресменів були б голосували за прийняттям бюджету, якщо б велике число республіканців не виступали проти проєкту Білого Дому вважаючи, що президент Дж. Буш не дотримує слова, даного ним виборцям у виборчій компанії, що він ніколи «(від май ліп)», не погодиться на підвищення податків. Зламавши свою обіцянку Президент, на думку багатьох республіканців, підірвав основні програми Республіканської партії і то якраз перед листопадними виборами. Очевидно на протязі чер-

гових два тижні відбудеться ще не одне голосування над справою бюджету, бо при кінці жовтня конгресмени і сенатори поїдуть на вакації, щоб взяти участь у виборах, які відбуватимуться на початку листопада в багатьох стейтах і на багатьох позиціях. Чимало демократів кажуть, що Президентів і його бюджетові комісії не треба було зачіпати програми Медікери, бо люди пенсійного віку в ЗСА і так перебувають у занедбанні, в порівнянні з іншими, навіть меншими і біднішими країнами світу.

Після голосування в Палаті Репрезентантів, яке викликало свого роду пригноблення в Білому Домі, президент Дж. Буш поклав до Білого Дому для консультації лідерів Конгресу знаючих, що з хвилею припинення дії бюджету з попереднього року країна може опинитися в небезпеці: збільшиться безробіття, сповільниться економіка тощо. Очевидно, такий стан доводо тривати не може, але навіть короткий час між схваленням бюджету може пошкодити функціональність господарської системи, оборони та інших ділянок життя. Ведуться переговори між представниками Білого Дому і Палати Репрезентантів для випрацювання нового компромісового проєкту бюджету і від цього залежить чи він перейде в Конгресі, чи це раз, «провалиться» в голосуванні.

Відбулося перше засідання парламенту Німеччини

Берлін. — У четвер, 4-го жовтня, на першому засіданні парламенту об'єднаної Німеччини соціал-демократ Вольфганг Тірзе сказав: «Свято винчання двох німецьких держав закінчилося. Тепер супрагум треба заробляти на життя, будувати новий дім і виховувати дітей».

Канцлер Гельмут Коль у своєму виступі також відзначив, що надії на швидкий економічний розвиток колишнього східного сектора не мають під собою ніяких підстав — перед ним тільки тяжка праця і певні жертви на благо своєї держави.

За попередніми підрахунками, в найближчі місяці коло 4 мільйонів східних німців втратять працю. Нині без праці залишилися вже 450,000 осіб.

П'ять керівників уряду колишньої Східної Німеччини, включаючи прем'єра республіки Лютара де Мезієра, дістали міністерські пости в новому кабінеті, де вони будуть представляти інтереси своїх колишніх виборців. Нових членів уряду зразу можна відрізнити від їх західних колег, зокрема, по відсутності краваток. Член парламенту

Грегор Гізі, який очолює соціалістичну (колишню комуністичну) партію, почав свій виступ словами: «Правду кажучи, я почував себе тут гостем». У своїй промові він вимагав від нового уряду фінансування програм допомоги дітям і хворим. Підкреслюючи той факт, що колишня Західна Німеччина має багато власних невирішених проблем, Г. Гізі зауважив, що від нинішньої Західної Німеччини може уважатися всі досягнення Східної Німеччини в ділянці соціальної політики за свої власні.

У першому засіданні нового парламенту взяло участь 519 західних і 144 східних депутатів. Очікується, що після виборів, запланованих на 2-ге грудня, кількість західних і східних представників буде приблизно однакова.

На думку голови соціал-демократів Оскара Ляфонте, в найближчі кілька років об'єднання Німеччини буде обходитися західній стороні щорічно в сотні мільйонів доларів. В багатьох випадках це викликано помилками, допущеними Г. Колем у процесі об'єднання.

В АМЕРИЦІ

ПАЛАТА РЕПРЕЗЕНТАНТІВ схвалила в середу, 3-го жовтня, новий еміграційний законопроект, згідно з яким річна квота імігрантів досягатиме 775,000 осіб. Особлива перевага надаватиметься кваліфікованим імігрантам. Хоча президент Дж. Буш не збирається поки що накладати вето на цей законопроект, зате Департамент праці та Департамент справедливості виступили проти. Деякі законодавці мають надію на компроміс, зазначаючи, що Сенат затвердив подібний законопроект, дозволяючи в'їзд до країни 630,000 новим імігрантам на рік. Білий Дім висловив підтримку законопроекту, схваленому в Сенаті. Новий еміграційний закон виділяє окремі групи країн, наприклад, імігрантам з країн Східної Європи, які мешкають поза межами своєї батьківщини від 1-го жовтня 1989 року, буде видано 14,000 американських віз продовж наступних трьох років. Збільшиться квота для емігрантів з Польщі, Італії, Аргентини, країн Африки, Ель-Сальвадору, Ліберії, Кувейту та Лівану.

ДЕСЯТИЛІТНЄ ВИВЧЕННЯ впливу холестеролу підтвердило твердження вчених, про тісне пов'язання рівня холестеролу в крові з серцевою атакою. Протягом багатьох років лікарі-кардіологи закликали американців змінити спосіб харчування, знизити рівень холестеролу, дбати про серцеві судини. Вивчення, в якому під обстеженням було 838 пацієнтів вказують, що зниження холестеролу в крові на 25 відсотків зменшило небезпеку інфаркту. Висліді цих вивчень надруковані в «Медичному Журналі Нової Англії», вони дають відповідь на останні питання в теорії, про те, що низький рівень холестеролу запобігає серцевим захворюванням.

Чи знову зустрінемося в Монте Карльо?

Джерзі Сіті, Н. Дж. (О. К.). — Справді важко повірити, що це вже минув рік від часу, як рухливі та повні ініціативи членки 113-го Відділу Союзу Українок Америки вперше влаштували імпрезу п.н. «Вечір в Монте Карльо», щоб зібрати гроші на Український Музей в Нью-Йорку. І ось тепер коротко перед ним, зустрілися з нами, щоб поінформувати про цю імпрезу. Рік пізніше — вони вже знову приїждять до нас з цією різницею, що тепер головою організаційного комітету є Ірина Рожанковська-Коваль, а її заступницею Рома Рейні. Це вони з допомогою інших членок 113-го Відділу і куреня УС-П-ок «Спартанки» вже цілою парою працюють, бо субота, 20-го жовтня, вже недалеко, а це день, в якому знову у привітливих приміщеннях Рамада Інн в Іст Ганновер відбудеться другий «Вечір в Монте Карльо». Тим разом дохід із імпрези призначений крім музею також на Фонд Допомоги Дітям в Україні, який Союз Українок Америки веде, то й обі цілі близькі для «союзників», їхніх родин і знайомих, яких вони напевне заманять до Рамада Інн. Минулого року організатори ввечора мали великий успіх, коли прийшло понад 250 осіб. Імпреза вдалася, а учасники мали не лише при-

Розповідають про імпрезу І. Рожанковська-Коваль і Р. Рейні.

с്മність, але також змогу в легкий спосіб причинитися до збірки на Український Музей. Тим разом вечір буде проходити, як інформаційно, так і щорічний організаторки, у подібний спосіб і вони вже зарезерували декілька столів на рулетку та гру «чорного Джека», як також оркестру Олесе Кузишина, що буде пригравати до танців. Навчені досвідом минулого року тим разом не будуть кожному учасникові газетних гор подавати окремо жетони, а давати їх разом зі вступом. З того

СВОБОДА

SVOBODA (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda (201) 434-0237 UNIA (201) 451-2200

Бюро УНЧ у Вашингтоні (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Subscription 1 year \$40.00 6 months — \$22.00 3 months — \$12.00 UNIA members 1 year \$15.00 Change of address — \$1.00 Make check or money order payable to "Svoboda"

Postmaster: Send address changes to Svoboda, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302 Tel: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036 Second Class Postage paid at Jersey City, N.J. P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Проблиск надії на збереження миру

Хоча Саддам Гуссейн зискав вже собі правильну оцінку у широкому світі, як самозакоронений амбітний і безоглядний диктатор, який не цурається ніяких засобів у змаганні до поширення своєї влади коштум сусідських країн, проте він правильно закинув Організації Об'єднаних Націй та Америці і її союзникам, що вони стосують дві мірки у підході до проблематики Близького Сходу. Вони, мовляв, таврують його за окупацію Кувейту та ведуть проти Іраку економічну блокаду, але не таврують окупантів Ізраїлю арабських земель на правому березні Йордану і на смугі Гази. Гуссейн заявив, що у розгляді проблем Близького Сходу треба брати на увагу всі тамашні спірні справи. Президентів Франції Франсуа Мitterанові сподобалася ця аргументація Саддама Гуссейна. Навіщо, чи це сталося після засекреченої дипломатичної дії чи Саддам Гуссейн і Мitterан ділять самотужки, шукаючи якоїсь мирної розв'язки конфлікту. Саддам Гуссейн змінив попередній аргумент, що Ізраїль поверне палестинцям усе ще окуповані названі вище арабські землі. Саддам Гуссейн висунув пропозицію скликання конференції, яка розглянула не тільки би проблему Кувейту, але на правобережжі Йордану, смуги Гази й верховини Голаня. Президент Буш заявив, що можна скликати конференцію для погадження затяжної ізраїльсько-арабського конфлікту, але вимагає, щоб спершу Ірак викликав свої війська з Кувейту і привернув тамашню давню владу, прогнаного шейха.

Шлях до компромісу — дуже далекий і сумнівний вислідом. Але вперше заговорено про можливість реального компромісу, бо дотепер тільки стверджувалося брак для нього місця. Як що під натиском Америки, Ради Безпеки Організації Об'єднаних Націй, Ради африканських країн і частини жидівських країн і частини жидівської громади в Америці невдоволеної несприятливим крайнім становищем ізраїльського прем'єра Іцхака Шаміра, якщо Ізраїль врешті був би присиланий звернути правобережжя Йордану і смугу Гази на острів палестинців — то Саддам Гуссейн не втратив свого обличчя відкликаючи війська з Кувейту. І тоді також президент Буш зискав би на популярності, як лідер, який довів до перемоги принципу, за який змобілізував був весь світ проти Саддама Гуссейна. Це принцип, що не можна давати нагороду агресорові за його агресію. Показалося маленьке світельце на кінці тунелю. Але його досить було, щоб змінилася атмосфера. Перестали говорити про війну. Запитаний журналістами, чи правдою є, що він, президент Буш прагне звернутися до Ради Безпеки ООН, щоб вона визнала окремою резолюцією право міжнародної коаліції, яка проводить блокаду Іраку, вжити проти Іраку збройну силу після вичерпання мирних засобів — Буш категорично заперечив. Він підкреслив, що ніколи не тратив надії на можливість мирного закінчення конфлікту. За всіма ознаками — головну роль у цій драмі грає тепер Франція, конкретно — її президент Франсуа Мitterан. Він є закупісами посередником. Вказує на це звільнення дев'яти французів, в'язаних в Іраку.

Усі зискали б на такій розв'язці цього затяжного важкого конфлікту, який коштував уже життя кільканадцять американським воїнам на пустині Савдської Аравії, і більйони доларів — великих грошей мотористів, які платять високі ціни за газоліну та втраті власників акцій на скхльованій біржі. В Ізраїлі велике схвилювання. На самому початку кризи з Іраком американський Уряд „порадив“ Ізраїлеві триматися далеко від конфлікту, не доплатив оливи до вогню, не провокувати Саддама Гуссейна, який утворює Америку з Ізраїлем. бо це болочка струна для всіх арабів. В Ізраїлі бажали собі (і бажують) не миру на базі компромісу коштум позбавлення Ізраїля окупованих арабських земель. В інтересі політики Шаміра був би загин диктаторського режиму Саддама Гуссейна послабленням Іраку. Це була би перемога Шаміра. Тепер раптом загрозива йому програ. Політика Джорджа Буша супроти ізраїльського арабського конфлікту різнилася від політики Рональда Регена. Державний секретар Джеймс Бейкер інший як Джордж Шульц. Його тон і його методика праці — зовсім інші. Покищо засоби масової інформації в Америці дужі скупі на вістки про причетність Ізраїля до конфлікту в обширі Перської затоки.

В Україні і багатьох інших республіках СРСР, що раз сильніше формуються тещі, які прагнуть повної незалежності, вважаючи, що в рамках якоїсь нової союзової спільноти, а в дійсності під контролем комуністсько-московського імперського уряду, поневолені народи не досягнуть своєї цілі, тобто не оформлять своїх незалежних держав.

Такі більш менш становище, тобто становище самостійності принцип, займає сьогодні Народний Рух України за Перебудову, згідно друга в керівництві Рухом людини Михайло Горинь, голова Секретаріату Руху, депутат Верховної Ради УССР, який, використавши перерву між сесіями, відвідав кільканадцять громад у 3'єднаних Стейтах Америки і Канаді, а у столиці Америки зустрінувся з широким колом законодавців та урядових осіб, які, без сумніву, цікавляться проблематикою СРСР і подіями у республіках, доказом чого є також стаття Труда Рубін поміщена у газеті „Філадельфія Інквайрер“ 21-го вересня цього року.

Тоді коли західний світ в більшості звертає увагу на економічні перемири в Союзовому Союзі і програмі перебудови та демократизації, — пише Т. Рубін, — основа самої системи СРСР розпадається на куски, зтрачуючи також основні вартості та потреби, співпраці 15-ох республік з московським центром.

Цікавим явищем є те, що в боротьбі за суверенітет перед веде Російська федерація. Конфлікти президента цієї республіки з генеральним секретарем ЦК КПСС і президентом СРСР Михайлом Горбачовим та його найближчим оточенням, включно до виходу Бориса Єльцина з членства в Комуністичній партії, вказує на серйозні протиріччя, які існують у Кремлі, а згідно між кремлівськими ке-

Володимир Левенець

СОВЕТСЬКА ІМПЕРІЯ НА ШЛЯХУ ДО УПАДКУ

рівниками і республіками, які починають говорити твердою мовою, підтримують процес розвалу імперії і створення на її руїнах ряду самостійних держав. Навіть деякі керівні представники кремлівського естаблішменту признають, що йде процес саморуйнації Союзу, рвуться зв'язки між центром і республіками, відбувається нормальний перехід до загальноринкових взаємин між майбутніми суб'єктами державності. Дехто навіть переконалий, що імперія повинна „миро“ самоликвідуватися. Деякі сумніваю, — кажуть деякі розумніші політичні керівники, — що із Союзом будуть виходити все нові й нові республіки і це є невідворотною справою. Буде подолано також спроби штучної самоізоляції, типу рішень не постачати тих чи інших товарів для республік, а навіть областей, бо ідея самоізоляції є вбивчою для усіх. Не зупиняться також процес до суверенітету й незалежності, відокремлення від СРСР і есентуальне творення економічних блоків, базованих на паритеті рівності.

У подібному зміслі говорять також представники Руху М. Горинь під час своїх виступів у громадах і під час зустрічей з американськими та канадськими політичними діячами. Найважливішим і найбільш вагомим місцем в інтерв'ю М. Гориня з Т. Рубін є його з'ясування стратегії і тактики Руху, з допомогою яких Україна повинна здобути самостійність найдалі до 1992 року. Від себе Т. Рубін каже, що твердження Гориня не позбавлені серйозності, свідчать його розмови з представниками Державно-

го департаменту у Вашингтоні і їхнє позитивне ставлення до самостійницьких стремлінь поневолених народів, які вони вважають другою фазою демократизації Східної Європи після того, як колишні сателітні держави вже майже всі стали на цей шлях і позбуваються пошаму зверхності Москви. „Черга для розмов з М. Горинем була досить довгою“, — каже Т. Рубін і навіть члени Уряду, яких, очевидно, не називається по імені, поважно вислухали міркувань українського парламентариста і його пропозицій відкриття у Києві амбасаді ЗСА. Ще рік тому така пропозиція викликала б посмішку на устах американських політиків, сьогодні секретар Департаменту оборони Дік Чейні й інші урядові особи „ставали в ряд“, як висловлюється дещо саркастично Рубін, щоб познайомитися з провідним діячем України, парламентаристом і другою особою в Русі та послухати його теорії розв'язки економічних й політичних питань в СРСР. Рух, як відомо, стремить до побудови на руїнах комуністсько-московської імперії незалежної української держави.

Візія панслав'янської нації, яка включала б Україну, Росію і Білорусію та частину Казахстану, що її пропонує російський письменник Олександр Солженіцин — не є для України М. Гориня, — каже Т. Рубін. Зрештою це тільки М. Горинь негативно висловлюється про „слов'янську націю“. До цієї теми висловлюється також Олександр Підлуцький, доцент Київського політехнічного інституту. Його статтю п.з. „Не згоден, Олександр Ісайови

чу!“ помістила київська газета „Молодь України“, орган Центрального Комітету ЛКСМУ (МДС) (комсомолу) у числі з 22-го вересня цього року.

„Питання про „обустрой“ Росії цікавить мене, українця, перш за все з цієї точки зору, наскільки безболісним та легким буде надання повної волі та незалежності моїй Батьківщині — Україні. Стаття викликала у мене почуття здивування та гіркоти. Радіше, скажімо в „Архіпелагі ГІУЛА“, письменник зі співчуттям та розумінням розповідав про національно-визвольну боротьбу українського народу проти сталінських опричників, а зараз, визнаючи право на волю та національну незалежність за молдаванами та танджиками, естонцями та грузинами, відмовляється цьому українцям та білорусам“.

Автор поважно, добре аргументованої статті категорично відкидає теорію А. Солженіцина і каже, що йому дуже боляче, що він, Солженіцин, „якого багато хто в Україні вважає справжнім російським патріотом, позбавленим націоналістичних пересудів, виявився в цьому питанні в погоні шовіністичної традиції, теорії про „трієдну руську націю“, яка, мовляв, жодна об'єднана та неупереджена людина не приймала всерйоз від початку ХХ сторіччя“.

„Ми не росіяни, і в Російському Союзі України нема що робити“, — пише в кінці статті О. Підлуцький. Експерти зі так званої всесоюзної президентської обрані підготовляють новий обман для поневолених народів у формі „всесоюзного договору“, який на століття може припечатати долу підневільних націй. Покищо в Союзі Російському Союзу з'явилася три версії цього

(Закінчення на стор. 4)

Олександр Серафін

ЯК ПРАЦЮЮТЬ КООПЕРАТИВИ В УССР

статистики про кооперації за попередні роки, щоб побачити їхній ріст, що його спричинили реформи Горбачова. Маємо, однак, розділений товарооборот державної кооперативної торгівлі в Українській ССР (за винятком державного карбованця).

Роки	Загальний обсяг роздрібного товарообороту	Державна торгівля	Кооперативна торгівля
1980	46,742	32,779	13,963
1985	55,427	39,156	16,271
1986	56,948	40,439	16,509
1987	58,369	41,538	16,831
1988	62,442	44,553	17,889

1988 у порівнянні до 1985

Як бачимо зі статистики, не зважаючи на реформи Горбачова, кооперативний вид торгівлі від 1985 року ріс повільніше ніж загальна торгівля. Хоча не маємо поданого числа кооперативів, але можна думати, що їхнє число росло також після реформ. Державна торгівля збільшилася в 1988

році, коли в 1985 році зросла на 13.8 відс., а кооперативна лише на 9.9 відс. Сьогоднішній ринковий клімат у СРСР є проти вільної торгівлі. За даними „Нью Йорк Таймс“ з 2-го березня ц.р. у Краснодарській країні, наприклад, місцеві власті припинили до закриття більш ніж 1,000 малих неза-

лежних підприємств, діючих на кооперативній засаді. Не зважаючи на велику надію на них в реформах Горбачова, їх тепер вважають шкідливими. Є заходи підприємств створити свою партію, яка би обороняла їхні інтереси і інтереси незалежних сільських господарів й інших „незалежних“.

них“, які працюють на підставі реформ 1988 року. Повторюються роки Нової економічної політики 1920 років (НЕП): накладання високих податків, обмеження у заготовлюванні сировини, видаванням ліцензій та їхнє безпідставне унеможливлення, а також ворожа пропаганда в некористь приватної власності підприємств.

За даними першого опитування громадян СРСР, що їх спільно перевели совєтські й американські дослідники, вислід якого виявився у „Нью Йорк Таймс“ з 29-го березня ц.р., майже 50 відс. з них задоволені своїм життям, яке би воно не було — але чи добре. Більше ніж 40 відс. опитуваних вважає, що не може довіряти іншим особам. Значить, немає більш чого зацікавлення та ініціативи шукати за чимось кращим в житті, за змінами. Відповідаючи на запит, хто повинен журитися їхнім добробутом, їхнім успіхом — держава чи вони самі, понад 40 відс. висловилося за державою і стільки ж за власною ініціативою. Майже немає різниці у відповідях бо за опікою держави осіб між 25-м — 59-м роком життя (46-47 відс.) і 60 і вище (46 відс.). Про це я вже писав докладніше в одній з попередніх моїх статей.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про поміч дітям і дітей без помічі

Останній кінець тижня вересня стояв в Нью Йорку під знаком відвідин рекордového числа провідників держав, бо аж 71! Така кількість ще не була ніколи зібрана разом — і це розуміється дало причину до обширних зводень всіма засобами масової інформації, до ствердження ще одного рекорду, який буде записаний у славній книжці рекордів Гіннеса і до кошмару їди авто по вулицях міста Нью Йорку, з яких велика частина у Мангеттені буда довгими годинами замкнена, коли достойники під опікою поліції манювали з готелю до Організації Об'єднаних Націй, чи просто оглядали місто. Як інформувала всезнаюча американська преса, сам кошт поліційної „опіки“ над тими 71 головами урядів та їхніми помічниками коштувала б мільярд, а скільки видано на інші роди „гостинності“ чи приїзду цих достойників це тепер не знаємо.

Питання такої рекордової зустрічі в Нью Йорку всім відомо та дуже похвальна — краща доля для усіх дітей світу. І на цю тему сказано багато слів, базато заяв і натетичних закликів. Говорено про всі нещастя, з якими зустрічаються сьогодні діти у світі і то не лише третью, який стоїть під спеціальною опікою організації ЮНІСЕФ, що дала почин до такого зібрання, — але в цілому. Порушено справу недоживлення, хворіб, АІДС, браку едукції і безпек наркотиків, а також когелізму, чи навіть дитячої проституції.

На закінчення тих головокружних кількості учасників нарад, видано декларацію Організації Об'єднаних Націй про опіку та допомогу всім дітям у світі і підписали її усі присутні представники держав від Білорусії до Зімбабве включно, після латинської азбуки. Підписав її і представник УССР Віталій Масол, світлицю якого можна було побачити в щоденнику „Нью Йорк Тай-

мс“ зараз поруч президента Джорджа Буша. Але прочитуюмо цілу декларацію, усі обширні відомлення в американській пресі та ніяк не можемо знайти ані слова про схвалення допомоги тисячам українських і білоруських дітей — жертв атомного нещастя у Чорнобилі. Чому? Чи це величезне нещастя і всі ці діти, які вже розвинули, або щойно розвиваються різного роду недуги пістряка та інші наслідки радіації не вимагають уваги цілого світу? Чи всі ці діти не потребують лікарської і фінансової допомоги? Чи говорили про них представники цих двох країн, які найбільше потерпіли, тут в Організації Об'єднаних Націй, де було говорено про усі недуги та загрози для дітей? А якщо вони говорили, чому мовчать про це всі американські засоби масової інформації? І як зареагує на цю мовчанку українська спільнота, яка так добре знає про безмежжя цієї великої трагедії, яка зустріла Україну?

Не маючи відповіді на ці питання, не можемо відсунути з наших думок живих так недавніх і так болючих картин: матерів, що з розпукою і переляком в очах розповідали нам про своїх дітей, у яких вже прояви ракових недуг, а вони не знають куди звернутися за поміччю... І горстки українських дітей з Прип'яті веселих, розсміяних, сповнених життя, які відвідали нас у редакції, невідомі того, що всі вони вже призначені на повільну, жахливу смерть... І пригадується нам жінка, що втрачала вже чоловіка зараженою радіацією в Чорнобилі, а тепер зближається до неї смерть її дитинки, народженої після горезового 26-го квітня 1986 року, пригадується її відчай, тихе прохання: „Поможіть“.

А 71 народів світу, різних релігій, різних переконань і різних рас мовчать...

О-КА

Оксана Пахльовська

ЧОРНОБИЛЬ

(Уривок із вірша „Чорнобиль“)

Біда підходить, а не чути кроків.
Самої суті вивітрена сущ.
Гіркі слова замучених пророків —
Невже й тепер вони нас не спасуть?

Князівська земле? Плачуть твої предки.
Трагічним сном століття замали.
Чорнобиль був. Чорнобиль попередив
про те, що може статися на землі.

Любомир Калинич

„ЗУСТРІЧ“ ІЗ СЛОВАЦЬКИМИ ПАРТИЗАНАМИ

Це був січень, 1945 року. Сотня у якій я був, ішла із Чехо-Словаччини у напрямі Відня, щоб пізніше, перейшовши до Югославії, поборювати партизанів Тіта. Ми йшли гористими дорогами, які в тому часі були вкриті грубою верствою білого снігу. Такий пушистий сніг радував мене, бо в літах мого дитинства я їздив на лешатах по підкарпатських корях в околиці, де проживав... Але тепер, коли прийшлося без лешат, але такі пішки протинати гірські околиці Чехо-Словаччини, воно не радувало нас, тим більше, що ми йшли у повному воєнному винуватині себто зі скромним „мастком“ у „рукаву“, шоломом, крісом, набоями, гранатами і т.д. З таким власне обтяженням і весь час поборюючи невигідний глибокий сніг, по деякому часі мій організм (хоч і дуже ще молодий) почав ослабати...

Враз я сів на холодний сніг, заявляючи, що не всидіти йти. Командир сотні припоручив мені сісти на відкритий віз (бо автомобіль ми не мали), але за хвилину почало мною так жакливо трясти, що прямо мною кидало! Такого я ще ніколи не пережив і після того епізоду ніколи вже не мав. Тоді я вирішив, що такі краще для мене буде продовжувати пішки цей нещасний марш, ніж померти трусяться. Але, коли я зсідів із воза, то зразу впав на сніг і відчув, що не володію в ногами. Наш командир це запричитавши припоручив чотирьом воїкам віднести мене до словацької сільської хати на горбочку, щоб я там відпочив. При тому він сказав, що коли я наберу сили, то з'єднаюсь з якоюнебудь частиною чи сотнею

нашої Дивізії, яка ще довго цим шляхом переходитиме.

Старенька господиня, словачка, побачивши мою жакливе виснаження дуже тепло заопікувалася мною та приготувала вигідне ліжко з перниною, щоб „худячек-воак“ належно відпочив. Я натомість сказав їй, що дуже радо під тою принадною перниною переночував би (Боже, вже так довго не спав на вигідному ліжку на білій постелі!), але не хотів би завошивити її спурної хати. Тому попросив її постелити трохи сіна у снігах при вході до хати. Вичлила господиня, запричитавши мою одвертість, співчутливо похитала головою, дала дзбанок смачного молока і залишила мене самого на якомусь снігу. Та відпочивав я дуже коротко, бо раптом відкрився входові двері і я з переляком, побачив перед собою трьох сильно озброєних чоловіків середнього віку. Вони заявили, що є комуністичними словацькими партизанами і перше їхнє питання було: „Прецю утешак з немцями“. Їхній командир досить низького росту, але кремезний будови і дещо лисавий, сказав, що незадовго сюди прийдуть „руські“, які є такими самими слов'янами як українці чи словаки. Отже, чому я мав би служити недобрим німцям і не перейти до словацьких партизанів, де напевно краще було почуватися.

Швидко я усвідомив собі моє незавидне положення, як теж, що я сильно змучений і в ніякий спосіб, крім „дипломатії“ не зможу вийти із цього жакливого положення. Удаючи, що я неперестрашений, я сказав, що з думкою утіти до словацьких партизанів і мій брат, з яким є цій самій сотні, носилися вже довгий час, тільки що не мали відповідної нагоди. Тепер якраз є чудова нагода, але я хотів би це учинити з моїм молодшим братом. Щоб це більше „замилити їм очі“, я запитався, де і в який спосіб зможу навізати контакт з партизанами, щоб до них перейти. Я запричитав, що моя заява дещо „збіла з п'ятелику“ кремезного партизана. Він, перекинувшись

поглядом із своїми обрм „колегами по фаху“ за кілька секунд сказав, що вірять мені (отже, видно з мене непоганий брехун...). Тоді він додав, що при головному шляху до Австрії, який наша Дивізія проходить, аж до міста Тренчинусюдю по горах є партизани. І мій „брат“ (яка шокда що в дійсності його не маю!) зможемо перейти до партизанів і з героїською Червоною армією визволямо Європу...

(З перспективи часу бачу, що цей партизан з його товаришами напевно змінили тодішню їхню наївну опінію та переконання про Червону армію, під час неfortunного повстання у Чехо-Словаччині очолюваного Дубчеком. Історія добре вчить та усвідомлює народи, хоч часом дуже гірким коштум...)

Сказавши це, партизани стиснули мою руку та відійшли. Я з полетною відткнув, і подякувавши ласавому Господові Богові за поміч, заснув. Прокнувшись о год. 4-й вранці, я підвівся і з радістю відчув, що мої вчора ще неміцні ноги набрали повної сили. Я не хотів будити існу мою привітного господаря, тому лиш думкою подякував їй за гостинність і вийшов з хати. Розглянувся у темноті чи немає партизанів, а тоді бігом помчав у долину до головного шляху, де злучився із нашою Дивізією.

Із своєю сотнею я злучився щойно у Вайкендорфі, у горішній Австрії, куди 12-го лютого з Відня приїхали мене відвідати мої добрі батьки. Та радісна злука, на жаль, тривала лиш один день, бо наступного дня наша сотня винятним поїздом відїхала до Югославії. Я був щасливий, що вивірався із китів комуністичних партизанів, а ще був би вдоволюю, що після довгої розлуки хоч один день, міг бути з моїми найдорожчими батьками. Проте, ідучи тоді до Югославії, ніяк не передчував, що там знову прийде попасти в руки партизанів, але, чим разом партизанів Тіта, про що я вже у „Свободі“ писав.

УКРАЇНА БАГАТА, АЛЕ ЗАНЕДБАНА. ДОПОМОЖІТЬ ЇЙ СТАТИ НА ВЛАСНІ НОГИ. ПЕРЕШЛІТЬ ВАШУ ДИВІДЕНДУ І ПОЖЕРТВУ НА ФОНД ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ — УНС!

Реєстрація виборців

Американські громадяни віком 18 років і вище, які бажають взяти участь у цьому горічній виборчій 6-го листопада, повинні зареєструватися.

Реєстрація у п'яти дільницях Нью-Йорку проводиться у вівторок, 9-го жовтня, або в суботу, 13-го жовтня, від 1-ої год. по полудні до 9-ої год. вечора в місцевих приміщеннях для голосування. Для того, щоб довідатися, де ці приміщення

знаходяться, слід зателефонувати до Виборчої ради на число: (212) 868-3692.

Якщо ви бажаєте вислати свою реєстраційну форму поштою, її необхідно виповнити, підписати й вислати до 9-го жовтня. Реєстраційні форми вже заадресовані та мають поштову марку.

За дальшими інформаціями можна звернутися до Марії Душник на число телефону: (718) 745-3150.

УКРАЇНЬКА МАЙСТЕРНЯ-ГАЛЕРІЯ

"MULTI ART STUDIO"

у центрі арт-життя в "SOHO"

57 Prince St., 4-R, New York, N.Y. 10012

Проекти і виконання різноманітних мистецьких замовлень, теми суспільні, релігійні, національні. Виконання різноманітних матеріалів і технік. Розроблення українських мистецьких вишуків. Барельєфи. Продаж картин відомих українських митців, як М. Глушак, Ф. Ковалюк, Б. Крикун та інших.

Відвідини за телефонним домовленням (212) 219-3156

Д-р ІВАН ДОРОЩАК

з великою приємністю повідомляє, що

МИХАЙЛО Д. ДОРОЩАК

закінчив

ДЕНТИСТИЧНУ ШКОЛУ

при УНІВЕРСИТЕТІ МІННЕСОТА і тепер практикує загальну дентистику в дентистичному заведенні.

J. Z. Doroschak, D.D.S.
A. M. Doroschak, D.D.S.
M. D. Doroschak, D.D.S.
230 N. E. Broadway
Minneapolis, Mn. 55413
612-379-2300

GURTMAN & MURTHA Assoc.

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ ОЛЕКСАНДЕР СЛОБОДЯНИК ПІЯНИСТ

НЕДІЛЯ 21-го ЖОВТНЯ о год. 8:00 веч.
CARNEGIE HALL

В ПРОГРАМІ:

МУСОРСЬКИЙ, ШНІТКЕ, МЕНДЕЛЬСОН, ШОПЕН,
ЛЯТШІНСЬКИЙ, ПРОКОФІЄВ

КВИТКИ: \$25, \$20, \$15, \$10, \$8 в кравничих СУРМА І ДНІПРО
(Ньюарк) та Carnegie Hall Box Office або Carnegie Charge
(212) 247-7800

KOBASNIUK TRAVEL, INC.
157 Second Avenue, New York, N.Y. 10003
(212) 254-8779

Цією дорогою складаємо сердечну ПОДЯКУ Всім Клієнтам, які подорожували, користуючися нашими обслуговками в 1990 році, як теж туристам, які брали участь у наших групових прогулях в Україну та інші країни.

В цей час рекомендуємо замовлення зимових та весняних подорожей до Мехіко, на Карабійські острови, Флориду, як теж довільний вибір пароплавних прогульок (крузи).

КОВБАСНЮК АГЕНЦІЯ

ЗАПРОШУЄ

УЧАСНИКІВ ПОДРОЖЕЙ В УКРАЇНУ ТА ІНШІ
КРАЇНИ СВІТУ РАЗОМ З НАЙОПТИМІШМИ НА

ЗУСТРІЧ

ДЛЯ ВІДЗНАЧЕННЯ 70-РІЧЧЯ
АГЕНЦІЇ

ЯКА ВІДБУДЕТЬСЯ

НА СОЮЗІВЦІ

В ДНІ 3-4 Листопада 1990 р.

Канцелярія буде закрита в дні
2-го і 3-го листопада 1990 р.

ВІРА І АНТІН ШУМЕЙКИ

Владика В. Лостен третій раз в Україні

Владика В. Лостен (другий справа) під час зустрічі з Патріархом Алексієм II. Поміж ними — перекладчик. Зліва видно Кардинала Джозефа Бернардіна з Чикаго, а справа — литовський єпископ П. Балтакіс.

Владика Василь Лостен вже третій раз в Україні щоб познайомитися зі справами нашої Церкви. Останній раз Владика Лостен відвідав подорож, як член спеціальної комісії Американського єпископату, яка їздила до СРСР щоб приглянутися до релігійного життя в час перебування.

Дорога тим разом провадила через Москву, Вільнюс, Ригу, Мінськ і Львів, а поворот знов через Москву.

Американська делегація складалася із визначних духовників і журналістів. Для Владика Лостена ця поїздка була виймовно інтенсивна, бо він мав нагоду познайомитися зі станом Католицької Церкви в Литві, Лотві і Білорусії, а при тому міг об'єктивно представити справу нашої Церкви членам Американського єпископату та особам, які супроводили ту делегацію. Така нагода була зразу в Москві під час зустрічі з патріархом Алексієм II.

Патріарх жалівся на кривди, які зазнає РПЦерква від українців-католиків в Західній Україні. Коли Владика Лостен просив Патріарха, щоб подав точні дані: коли, де і хто робив ці кривди зі сторони українських католиків православним, бо він (Владика Лостен) їде тепер до Львова і буде мати нагоду що справу провітрити. На такий запит Патріарх Алексій II зразу змінив тему розмови і присутні побачили, що ці закиди під адресу українців-католиків є безпідставні.

У Львові члени Американського єпископату мали нагоду відправити Службу Божу в соборі св. Юра, бути в Преображенській церкві, де тимчасово наважилось 400 кандидатів на священників (поки ще нема окремого приміщення). До тих кандидатів на священників Владика Лостен дав відповідну духовну науку і висловив свою радість, що є стільки кандидатів на

священників, які хочуть іти слідами своїх славних попередників.

Американська делегація мала також нагоду відвідати єпископа Володимира Стернюка в його резиденції, що складається з однієї малої кімнати, яку він ще ділить з родиною із чотирьох осіб. При цій зустрічі був також Єпископ Ужгороду Іван Семидій.

Владика Лостен, хоча втомлений далекою дорогою, але задоволений з цієї останньої поїздки, яка дала йому нагоду дати ясний образ про нашу Церкву в Україні Американському єпископату. Владика навіть не міг затриматися у Львові на з'їзд "Українська Молодь Христові", бо треба було після поверноту до Стенфорд і їхати до Вашингтону, щоб дати звіт перед цілим Американським єпископатом, який мав свої річні наради.

Н. Н.

О. Мазурик...

(Закінчення зі стор. 1)

добри стосунки з єпископами і священнослужителями різних конфесій. З їх допомогою і участю влаштовують різноманітні виставки. Наприклад, недавно була унікальна виставка, присвячена Митрополитові Андрієві Шептицькому. Проходять тут також концерти духовної музики, під час яких виступають як місцеві святські й церковні хори, так і з діаспори.

На відкритті виставки творів О. Мазурика зібрався поважне число гостей, передусім представники творчої інтелігенції, відомі мистці, духовенство, студентська молодь. Церемонію відкрив директор музею В. Гаук, а слово про О. Мазурика вголосив відомий скульптор, ректор Львівського інституту прикладного та декоративного мистецтва проф. Емануїл Миско. Він зазначив, що вже з початком цього навчального року О. Мазурик почав читати для студентів курс церковного живопису.

Іван Гречко, знавший львівський колекціонер ікон на склі та творів народного мистецтва, зробив аналіз представлених на виставі праць.

Варто відзначити, що організатори виставки задалегідь подбали про владу скомпоновані афіші й часом видрукували каталог з кольоровими репродукціями творів мистця. На небуденну подію в мистецькому житті Львова дружною загальною місцевою пресою, радіо і телебаченням, журналом "Дзвін", які подали обширні репортажі, нариси та інтерв'ю з приводу виставки О. Мазурика.

Як і слід було сподіватися, О. Мазурик вже одержав відповідальне замовлення — розписати один з храмів, будівництво якого за проектом архітекта Вендзиловича повинно скоро розпочатися у новому житловому районі Львова.

Чи знову...

(Закінчення зі стор. 1)

дуть менші виграші, але для кожного, що закупить талони.

Р. Рейні з радістю оповідає нам про ще одну несподіванку. Вечора в Монте Карло. Завдяки великодушності дружини відомого мистця Якова Гніздовського, Стефанії, організаторки вечора дістали право на репродукцію деревориту соняшника, із підписом мистця на продукцію окремих білих сорочок, які тепер у всяких видах дуже модні. Ті сорочки, виробом яких займається мистиня, членка 113-го Відділу США Ілона Соцінська-Шиприкевич, будуть продаватися в часі цільованого вечора.

Як завважуємо, організаторки докладно у всіх сил та можливостей, щоб цей товариський вечір зро-

Спільними зусиллями віднаходимо минуле України

СТРПЕНЬ 1990 року

ЦІНА 1 карбованець

ВОЗВЕЛИЧИМО РІДНІ РУІНИ,
ВІДНАЙДЕМО ЗАБУТІ СТЕЖКИ,
НЕ КАЖИ, ЩО НЕМА УКРАЇНИ.
ТИ У СЕРЦІ ПІ ВОЗВЕДИ.
В. БАЗИЛЕВСЬКИЙ

ЗА УНЕВОМ В ЛІСІ ТА ЩЕ Я СЕРЕД ГАЮ
ВІДНО ХРАМ ЦАРНИЦІ НЕБІСНОГО РАЮ
А У ТІМ ХРАМІ ЧУДОТВОРНА МАТИ
БІДНОМУ НАРОДУ ДАЄ БЛАГОДАТІ.
(З НАРОДНОГО).

Останніми часами багато було написано в пресі, говорено на зібраннях і в приватних зустрічах про те, в який спосіб найкраще можна допомогти сьогоднішній Україні. У кожній пораді є багато можливого до здійснення, проте більшість з них є порадами ширшого масштабу. Така допомога вимагає значних фінансових фондів, на яку не є спроможна пересічна українська людина, що живе поза кордонами України, але яка так прагне та бажає бути хоч трішки допоміжною у цьому всенародному процесі. Саме про таку допомогу, допомогти одній людині з діаспори та багатьом її використати для добра багатьох в Україні, хочеться розповісти нашим читачам.

Коли недавно на відвідинах в рідних перебувала молода журналістка з України, яка працює в редакції районної газети, "Перемога" в Пермишлянах, звернулася вона з проханням її рідних чи могли б допомогти їй знайти матеріали про старовинний монастир в Уневі. Мабуть не думала людина, яка шукала за цим матеріалом, скільки добра в руках цієї молоді людини зробить нею подаровані матеріали.

Молода журналістка Ольга Лобарчук використала ці матеріали не тільки для свого особистого знання, але потрудилася та видала окремим додатком до газети "Перемога" чотиристорічкову збірку історичного матеріалу під назвою "Відродження", тиражем 5,000 примірників, про "Унів та унівську архимандрію". Матеріал цікавий та різноманітний, а гарне оформлення разом з рідкісними фотографіями з архіву Л. Шеснюка дали громадянам не тільки унівської округи до рук пречікає видання, хай і поки що невеличке, історичної минушини одного закутка нашої прегарної України.

Не залишається нічого ін-

бити якнайбільш присмним та різноманітним. З уваги на добрі цілі, на який він спрямований, надіємося, що й тим разом публіка допише.

редакторі багато більше таких цікавих видань "Відродження" в майбутньому. Щастя Вам Боже!

А цій українській людині, відомій союзній діячці та активній членці нашої громади, подякувати за те, що зуміла допомогти тоді, коли до неї звернулася та під-

тримати молоду людину в Україні в так корисній праці. Тому нехай ніхто не знецінює найменшої допомоги, а тим самим і скромних починів тих, що все ж таки пробують дати свій вклад у відродження нашого народу.

Х. В.-Ф.

ПОДЯКА

Цією дорогою складаю щирі подяку всім, які взяли участь у Панахиді 9-го вересня 1990 р. у шосту річницю смерті МОГО ДОРОГОГО І НЕЗАБУТНЬОГО МУЖА

бл. п.

проф. К. Г. КОСЕНКА

Глибока вдячність протопресвітеру А. Селепінці церков св. апостола Андрія Первозваного в С. Банди Бруку, Н. Дж. за чутливе відправлення Панахиди за спокій душі Спочилого в церкві і на могили.

Надзвичайна подяка митрофорному протоієрею В. Базилевському, настоятелю катедр св. князя Володимира в Нью-Йорку.

Також дякую священникам, які відправили Панахиди в церквах в Харкові, Черкасах, Кривому Розі, Києві й у Франції. Сердечна подяка усім рідним, друзям та знайомим, які прийшли у цей скорботний день помолитися за душу покійного.

Окрема подяка племінниці покійного Людмилі Косенко-Горній, яка несподівано приїхала без попередження і без мого запрошення з України спеціально на Панахиду і зробила мені дуже велику приємність.

Остаюсь у глибокому горі!

Дружина — д-р МАРІЯ КОСЕНКО

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями і знайомими, що 29-го вересня 1990 р. упокоївся в Бозі заосмотрений Найсвятішими Тайнами

бл. п.

СТЕФАН БІЛОВУС

нар. в Золочеві, Україна
проживав 78 років

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в середу, 3-го жовтня 1990 р. о год. 10-й ранку з похоронного заведення Meislon-Silvie, Staten Island, N. Y., а відтак з церкви Пресвятої Тройці Тіліні останки перевезено на український православний цвинтар св. Андрія в С. Банди Бруку, Н. Дж.

Безмежним горем прибит:

брат — ЯРОСЛАВ з дружиною АННОЮ
сестра — ОЛЬГА з мужем МИХАЙЛОМ Косаревич
братова — ІРИНА
близька і дальша родина в Америці та в Україні.
Хай земля нерідна буде йому легкою.
ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями і знайомими, що в четвер 4-го жовтня 1990 р. відійшов ненадішно у вічність на 92-му році життя наш улюблений БАТЬКО, ДІДУСЬ І ПРАДІДУСЬ

бл. п. ВАСИЛЬ СЛИВІНСЬКИЙ

ПОХОРОН відбудеться в суботу 6-го жовтня 1990 р. з української католицької церкви Покрова Пресвятої Богородиці у Бріджпорт, Конн., а оспіла на цвинтар св. Івана Хрестителя у Стретфорд, Конн.

Горем прибит:

син — ТАРАС з дружиною МАРІЄЮ та дітьми ХРИСТИНОЮ з мужем ВОЛОДИМИРОМ Ковиньком та РОМАНОМ з дружиною САРОЮ

на Україні: — ЄВГЕНІЯ Рудик з мужем МАТВІЄМ та дітьми МИРОСЛАВОЮ з мужем РОМАНОМ Роздольським та дітьми ОЛЕГОМ, ЮЛЕЮ та ВОЛОДИКОМ та ВОЛОДИМИР з дружиною МАРІЄЮ та сином ТАРАСОМ

пасерби — ЄВГЕН Павлишин з родиною і НАТАЛІЯ Самуїл з родиною та близька і дальша родина в Америці і на Україні.

З глибоким смутком повідомляємо членство Організації Державного Відродження України і всю Українську Громаду, що 28-го вересня 1990 р. у Філадельфії відійшов у вічність, прийнявши Найсвятіші Тайни

бл. п.

ТЕОФІЛЬ БАК-БОЙЧУК

магістер економічних наук, визначний діяч ОУН часів II світової війни в Києві, співорганізатор Похідних Груп ОУН, довголітній член ОДВУ, громадський діяч.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в п'ятницю, 5-го жовтня 1990 р. о год. 8-й вечора Парастас в похоронному заведенні Михайла Насевича при 109 Іст Табор Рд., а в суботу, 6-го жовтня Заупокійна Богослужба о год. 9-й ранку в українській католицькій церкві Благословення Пречистої Діви Марії при 1204 Ванія Рд, Мелрос Парк, Філадельфія. Тіліні останки будуть перевезені на цвинтар Пресвятої Марії, Фокс Чейс, Па.

Родині покійного висловлюємо глибоке співчуття.
ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!
ЦЕНТРАЛЬНА УПРАВА ОДВУ
12-й ВІДДІЛ ОДВУ
Ім. Юліана Головінського
у Філадельфії

День 18-го липня 1990 року буде записаний золотими буквами в історії Української Православної Церкви Америки і Канади, як рівнож в історії української православної парафії Покрови Пречистої Діви Марії в Аллентаві, Па.

Завдяки старанням Владика Всеволода, Вселенського Патріарха Дімітріоса рішив відвідати нашу церкву. Хоч відвідини тривали коротко, велич і духовне піднесення вказували, що прийдуть небуденні гості.

Парафія "Покрови Пречистої Діви Марії" — одна з найстаріших парафій, величавою церквою, новий будинок біля церкви, каплиця св. Володимира, зала, кімнати для недільної школи, бібліотека. Все це стало місцем прийняття Патріарха, членів Митрополітства Святого Синоду та всіх тих, які заповнили церкву, вулицю та Парафіальний Центр при Фронт вулиці.

Парафіальний Комітет на чолі з Миколою Фартухом почали підготовку праці. Врешті прийшов день 18-го липня. Перед храмом повіяють прапори американський, канадський, патріарший та український. Над входом до церкви напис: "Вітайте, Ваша Святосте". Народ наповнив церкву вже о год. 8-й ранку. Вулиця перед церквою заповнена, в руках багатьох прапорчики: українські, американські, канадські та патріарші. День погідний і дощить теплий. Для порядку поліція.

О год. 10-й ранку виїждять на летище в Аллентаві Владика Всеволода, Митрополита Василья, Єпископи Юрій та Іван з Канади, настоятель парафії о. протоієрей Василь Чекалюк, М. Фартух, священники, діти недільної школи парафії, як рівнож із грецької сусідньої парафії св. Миколая, священник Михайло Варвареліс з дружиною, учні тельки недільної школи, мейор міста Джозеф Дедло, представники організації. Літак сідає біля 11-го год. По певних момен-

Патріарх Дімітріос в Аллентаві

ті в дверях показується постать Вселенського Патріарха, який благословляє присутніх. Радість, сльози, при вітій дітей, квіти для Патріарха, членів Синоду, привіт від Єпископату Канади, Владика Всеволода, читання прокламації мейором Дедлоном. Вісім лімузин чекать на гостей, врешті від'їзд. Дзвони дзвонили в цілому Аллентаві, сповідаючи про цей історичний момент який має відбутися в церкві Покрови Пречистої Діви Марії. Діти встелюють дорогу свіжими квітами від дороги до церковних дверей для Патріарха і членів Синоду.

При вході до Церкви вітає гостей Владика Всеволода, президента М. Фартух та настоятель парафії о. В. Чекалюк з Євангелією в руках при співі "Достойно єсть". Хор підпроводом диригента Рая Ганна, зложених із допомогою співаків із сусідніх парафій, вітає Патріарха та всіх, що входять. Священники стоять двома рядами, між котрими проходить Патріарх, благословляючи вірних. Патріарх прямує до Престола, цілує Євангелію, благословляє вірних та йде на місце спеціально призначене для нього. По обох сторонах членів Синоду, Владика Максимоса з Дієцезії в Піттсбургу, Митрополита Сіласа, Дієцезія Нью Джерзі, та Владика з Канади. Присутнім був рівнож адміністратор нашої Церкви на Канаду, о. митрат Михайло Павлишин.

Напроти Патріарха зайняли місце запрошені Владика: Кардинал Антоні Бевіляк, Архiepіскоп Філадельфії, Єпископ Римско-Католицької Дієцезії Аллентаву Томас Велш, директор інформації при Дієцезії о. Станлі Сосновський, Єпископ Михайло Дудик від Візантійської Дієцезії Пассеїку, Владика Роберт Москаль від Української Католицької Дієцезії в Пармі, Огайо, Владика Василь Лостен — від Української

Католицької Дієцезії в Стемфорді, Конн., Митрополит Стефан Сулик, Архiepіскоп Української Католицької Архидієцезії Філадельфії не міг прийти особисто, висилаючи свого представника о. шамб. Константина Бердара. УНСОюз репрезентував головний радний Андрій Кейбіда. Равин Юджин Верник репрезентував рабів Аллентаву, Істону і Бетлегему.

У вітторок напередодні візиту Патріарха наспіли побажання для Патріарха та нашої Української Православної Церкви Америки і Канади від Патріарха і Кардинала Мирослава Івана Любача Мисолава з Риму. Від Карпато-Руської Православної Дієцезії були як делегати, протоієрей Степан Сидор, Іван Зелений і Михайло Саполіга. Єпископ Герольд Вайс від Євангелістської Лютеранської Церкви Америки та Єпископ Джеймс Марк Дар від Єпископальної Дієцезії в Бетлегемі не могли прийти з уваги на візд, але прислали свої побажання.

Посадники Аллентаву Дж. Дедлона, Істону Салваторе Панто та Кеннет Смит з Бетлегему видали спільну прокламацію з нагоди візиту Патріарха Дімітріоса 1, призначаючи день 18-го липня "Днем Вселенського Патріарха в Лігаї-Веллі".

Конгресмен Ден Риттер з 15-го округу, великий приятель українців, прислав привіт. Губернатор Пенсильванії Роберт П. Кейсі прислав прислав побажання.

Привітали своєю участю візиту Патріарха проф. Ле Салл університету д-р Леонід Рудницький, Степан Гавриш від ЗУАДК та окремі лист привіт надіслав Іосип Лисогір, колишній головний президент Українського Народного Союзу. Присутні були о. проф. П. Біланюк з Торонто, о. Боячек з Вінніпегу, лицарі охорони Гробу Господнього із Східної Канади та представники СУМ з Нью Йорку, які вручили дарунок Патріархові.

Молебне відслужили п'ять священників і два дякони. Участь взяв рівнож священник Грецької Церкви в Бетлегемі. Молебне був виданий в трьох мовах: українській, англійській та грецькій. Три четці читали Апостола в англійській мові; Іосиф Сембрат, Скот Радіо та Джан Котасотс з сусідньої Грецької Православної Церкви в Бетлегемі. При кінці Молебня відбулося вручення подарунків для Патріарха. Парафія в Аллентаві вручила Патріархові св. Євангелію, обкладинки якої були вирізані в Україні. Вручили о. В. Чекалюк і М. Фартух. Перед врученням подарунків Владика Всеволод мав привітальне слово.

У своєму слові Патріарх сказав: "Багато століть минуло, під час яких історія вашої побожної нації була неспокоїна, часто трагічна. Проте ви залишилися непохитні у вірі батьків і тепер ви є канонічній юрисдикції Вселенського Патріархату, котрий обнімає вас в любові і не перестав на хвилину молитися за вас і за ваше зростання в Христі, за ваш добробут і щасливе життя. Ми є одна родина і ніхто

не може забути або знищити зв'язок між благородною українською нацією і Церквою-матір'ю Константинополя. Я молюся щоб примір Української Православної Церкви в Канаді захопив інші групи шукати такої самої єдності". Як відомо, Українська Православна Церква в Канаді вступила недавно на шлях канонічної єдності з Вселенською Патріархією.

По слові Патріарха хор величаво відгукнувся молитву за Україну. По молитві Патріарх поблагословив присутніх, а хор нагородив Патріарха многоліттям в українській та грецькій мовах.

Після закінчення Молебня в церкві Патріарх повільно залишив церкву при співі хору "Цей день що Його створив Господь".

В приміщеннях нового будинку біля церкви Патріарх з декількома єпископами примістилися на декілька хвилин в новій парафіальній канцелярії, інші єпископи та священники примістилися в кімнати бібліотеки де споживали овочі і солодки, приготовані парафіянами. Відтак 15 осіб ієрархії засіли за столом з Патріархом під час бенкету в Голідей конвеншен-сенер біля Аллентаву, в якому взяло участь понад 500 осіб. Та недовго Патріарх і члени Синоду були з нами, бо перед ними дві візити Джанстану та Лос Анджелесу.

На летищі в Аллентаві чекав літак, яким незабаром відлітє Патріарх зі своїм почотом.

Н. Н

Поможімо нашому доброму приятелю!

Дня 6-го листопада стає до перевиборів наш приятель, стейтсмен сенатор Рак. Він кандидус з 4-ої округи Філадельфії (Оллі-Іст Оуклайн-порт і Раксборо).

Проти сен. Ракса є дуже криклива опозиція, але у 4-й округі живе багато українців і якщо ми добре викинемо б наш виборчий об'єкт, Ракс мав би дуже добрі шанси бути перевибраним.

Сен. Ракс виявив себе великим приятелем української Філадельфійської громади, між іншим упорядкував кілька останніх літ, він виставив для УОКЦентру 200,000 дол.

У зв'язку з перевиборами сен. Ракс, наші громадяни, які живуть у 4-й виборчій округі, повинні негайно перевірити чи вони не втратили права голосувати.

Якщо вони не голосували у двох останніх виборах, то вони це право втратили. У такому випадку ці наші громадяни повинні негайно зареєструватися.

Наші громадяни, які з причини будь-яких фізичних недомогань або з причини візду у тому часі з Філадельфії, не будуть могли у день виборів прийти до виборчого локалу, повинні негайно зажадати т. зв. "абсенті балот".

За "абсенті балот", усправі реєстрації та у зв'язку з будь-якими іншими справами, зв'язаними із згаданими виборами, слід телефонувати на числа: 728-6665 або до Віри Андрейчик — 539-8946.

Поможімо сен. Раксові! Нам треба приятелів!

Я. Г.

Стипендіанти Фонду ім. Непораних

Канадська Фондация Українських студій заклучила договір з новоствореною Міжнародною асоціацією українців при Академії Наук України в Києві про укладення дослідної стипендії ученому з України. У заміну Україна прийме одного з членів з Канади. Стипендія оплачується Вітчизняним Фондом ім. Непораних, який заснували брати Осип і Йосафат Непорані з Торонто.

Київська управа Міжнародної асоціації українців іменувала Юрія Луценка стипендіантом. Він проведе рік у Канаді, вивчаючи історіографію України XVII і XVIII століть спершу в Манітобському університеті в Вінніпегу, а тоді в Осерджу Досліджень Історії України ім. П. Яценка при Канадському Інституті Українських студій в Альбертському університеті.

Ю. Луценко народився 1964 року і тепер працює молодшим науковим співробітником Інституту літератури Академії Наук. Його спеціальність — Григорій Гр'яб'янка.

Порядком обміну фундація вишле д-ра Богдана Кравченка, директора Канадського Інституту Українських студій, до Академії Наук України. В Україні д-р Кравченко закінчить монографію, а також покладатиме низку організаційних справ.

Фондация запрошує молодших і старших учених зголошуватися на стипендії на 1991 рік на рік праці в Україні. За дальніми інформаціями слід звертатися на адресу: Canadian Foundation for Ukrainian Studies, 500 — 433 Main St. Vinnipeg, Man.R3B 1B3.

Пам'яті зразкового громадянина

Швайцарський кантональний суд у Цюриху визнав законним закінчення колишнього студента й д-ра філософії УВУ св. П. Петра Поліщука, яким покійний всі свої залишені особисті призначення на постійний стипендіантський Фонд Українського Вільного Університету. Федеральний податковий уряд у Швайцарії звільнив Товариство Прихильників УВУ, як благодійну реєстровану установу від податку. Після опрацювання окремого правильного Фонду буде змога розписати конкурс на укладення стипендій на 1991 академічний рік. В зв'язку з численними зголошеннями студентів із України і української діаспори в країнах колишнього Східного блоку (Чехословаччина, Польща, Румунія), а також із Югославії це є дуже актуальне. Рішення компетентних швайцарських урядів протяглося майже 3 роки в зв'язку з розшуками за можливими спадкоємцями з родини покійного.

З нагоди проголошення постійного стипендіантського Фонду даємо коротку згадку про зразкового громадянина, мрією якого була праця для української науки.

П. Поліщук народився 23-го грудня 1913 року в селянській родині в Новосіцях Тернопільського повіту. Після закінчення школи вступив до Академічної гімназії у

1933 році у Львові він не мав змоги з матеріальних причин далі студіювати. Проте, маючи постійно перед собою мету здобути високу освіту і працювати для виховання молоді, працював самотужки над проблемами позашкільної освіти, включився активно в громадську роботу на посту редактора місячника „Юні друзі“, перейменованого після заборони органу адміністративними властями на „Молоді друзі“.

Під час короткотривалих студій журналістики (3 семестри) у Варшаві П. Поліщук слухав різноманітні виклади з педагогіки й психології. Студії були перервані для заробіткової праці в українській кооперації перед вибухом Другої світової війни, на початку якої Петро Поліщук був інтернований в горезвісному концентраційному таборі в Березі Картузкій.

В 1939 році П. Поліщук виїхав на Захід, насамперед до Кракова, де працював в улюблених ділянках, як виховник молоді і референт юнацтва при Українському Центральному Комітеті. Як тільки було домовлено про кількість стипендій на студії у Берліні, скористав з того і Петро Поліщук і впродовж 3 семестрів студіював педагогіку й психологію (1940—41). Студії перервав виїзд до формованих похідних груп перед проголошен-

ЛЕСЬ КУРБАС

у театральній діяльності, в оцінках сучасників, — документи

Гол. редактор: Валеріан РЕВУЦЬКИЙ
Технічний редактор — Оси́п ЗІНКЕВИЧ

Українське Видавництво „Смолоскип“ ім. В. Симоненка, Балтимор-Торонто, 1989, друком Укрпінт.
Видусток, Мериланд, стор. 1026
Тверда обгортка, ціна 50.00 дол.
Мешканці стейту Нью Джерзі зобов'язані доплатити до цієї 7% податкового податку. Можна набувати в книгарні „Свободи“.

Oles' Honchar:

THE CATHEDRAL

A NOVEL

Translated from the Ukrainian
by Yuri Tkach and Leonid Rudnytsky
Edited by Leonid Rudnytsky

Washington-Toronto-Philadelphia, 1989, published by St. Sophia Religious Association of Ukrainian Catholics, printed by Ukraprint, Woodstock, Md., pp. 308

Price: Semisoft cover \$15.00

СВОБОДА BOOK STORE

30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

New Jersey Residents please add 7% sales tax.

АПЕЛЮЄМО ДО УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ

РУХ звернувся з проханням до Асоціації Українських Біблій переслати один мільйон Українських Біблій для душевно виголошених українців.

Ці біблії, які були переслані до тепер були в російській мові і не українськими пасторами. Будуть жертвувати для Асоціації Українських Біблій на покриття коштів друкування і доставки українських біблій на прохання РУХу. РУХ буде доставляти біблії безкоштовно. Асоціація Біблій Української Роднини — це організація незаробіткова та без оприлюднення релігійної приналежності. Допоможіть нам донести Боже слово на Україну та перешліть свою щедру пожертву.

Дякуємо Вам та нехай Вас Бог благословить.
Ukrainian Family Bible Association
P.O. Box 3723, Palm Desert, CA. 92261-3723
Tel.: (619) 345-4913

"Ukrainian" Computer Systems Desktop Publishing Services

Продаємо комп'ютери що "говорять" Українською мовою і працюють на 220 вольтів, комп'ютерні системи з програмою. Ми їх також уживаємо і можемо для вас друкувати книжки, часописи, бюлетені, оголошення, бізнесові картки та програмки за доступні ціни.

Complete computer systems and software available, customizing of software, training, sales and service by experienced professionals. Our LINGVIST software made the WordPerfect and Ventura Publisher programs speak Ukrainian or any other language. Available for IBM-PC and compatible computers. We assemble the computers and customize the software to your specifications and help you to ship them to Ukraine.

Ця реклама є збіркою при помочі вашої системи.

We have a solution for your computer problems!

Call: Yuri Blazarovich, P.Eng. (інж. Юрій Влодарович)
computeradio компютерадіо
Box 282, Pine Brook, NJ 07058 Tel. (201) 808-1970

Canadian Foundation for Ukrainian Studies
Fondation canadienne des études ukrainiennes

«ENCYCLOPEDIA OF UKRAINE»

ПОТРЕБУЄ ВАШОЇ ДОПОМОГИ

Що оплатити Ваш гроші? Вони дозволять Канадській фундації українських студій оплатити координування переклад фотографій карти дослідження введення в комп'ютер зарплату редакторів рукописів гонорарів редакторам частин бюрови витрати машини писати та багато інших витрат зв'язаних з виданням цієї великої та важливої роботи. Чи Ви допоможете? Ще сьогодні вшліть Ваш дар що звільнить від податкового податку на адресу:

CANADIAN FOUNDATION FOR UKRAINIAN STUDIES
500 - 433 Main Street
Winnipeg, Manitoba R3B 1B3

Советська...

(Закінчення зі стор. 2)

го „договору“, який нічим не відрізняється від попереднього — Переяславського 1922 року. Треба співвіднести, що національні провідники України, об'єднавши народ доволу Руху, Української Республіканської й інших політичних партій, відкинуть новий підступ кремлівських імперіалістів, відкинуть „договір“ тим більше, що проти такого договору виступає більшість республіки СРСР, включно до Російської Федерації. Імперія, на думку Гориня й інших провідників осіб в Україні, не може продовжувати існувати, бо її основи вже захитані активністю національних рухів і злочинним муніципалізмом, позначеним г. рами трупів і риками криві.

Розглядаючи про блу упадку комуністичної імперії з віддалі треба ствердити, що її пробують ширявати різні сили — шляхом тиску, пропаганди і „указів“. Треба, однак, сумніватися чи „указами“ можна врятувати те, що призначене на загиб. Можна хіба дещо сповільнити упадок до часу поки керівники України й інших повновелених Москвою народів не візьмуть керівництво в свої руки і не розпочнуть, очевидно, з активною допомогою української діаспори, процес побудови суверенної, незалежної України та інших держав. Іншої альтернативи покищо немає.

26 First Avenue
New York, N.Y. 10009
Tel.: (212) 473-3550
ПО ГУРТОВИХ ЦІНАХ: нитки ДИЦ, різного роду матеріали для вишивання, канви, книжки з українськими візорами, і т. п. в Арці.

ПРАЦЮ

ПОШУКУЮ ЖІНКУ

до опіки над двома дітьми та легкої домашньої праці. Прошу тел. після 7-0ї год. веч.
(201) 857-2704

РОЗШУКИ

Микола Чорний Мих. зі села Соснова пошукує БОГДАНА ДАНИЛЮКА ВАС. зі села Раківця, до Америки, прибув між 1951/52 роками. Прошу телефонувати на (718) 726-7602 або писати: Stephen Rudyk 31-42 35th Street Astoria, N.Y. 11106

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в БРОНХ, БРООКЛІН, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
ЛЮІС НАЙГРО — директор Родина ДМИТРИК

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN

FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуговування ЧЕСНА
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey
Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавінді Брукліні, перенесенням тіл-них Останків з різних країн світу

UNION FUNERAL HOME

1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(201) 964-4222

ПАМ'ЯТНИКИ

з різноманітними статуями на цвинтарі св. Андрія в Бавінді Брукліні, св. Духа в Гемптонбургу та інших

ВІДОМА СОПІДНА ФІРМА

Cypress Hills

Monuments

Власник — український ВОЛОДИМИР БІЛАНСЬКИЙ.
К. М. КАРДОВИЧ
О. ЛОБАЧЕВСЬКА
800 Jamaica Avenue
Brooklyn, N.Y. 11208
Tel.: (718) 277-2332
Відкрито кожного дня, в суботу включно від 9 до 5 год. в неділю від 10 до 4 год. На бажання і за вигоди клієнтів радо заведемо до Вашого дому з проханнями й порадами.

УВУ